

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
з навчально-педагогічної роботи
М.Н. Токар
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

ОПП Мистецтвознавство

Галузь знань Культура та мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація

Харків – 2023

Робоча програма «Переддипломна практика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Мистецтвознавство, Галузь знань Культура та мистецтво, Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація / укладач В.В. Чечик. Харків : ХДАДМ, 2023.

Укладач програми: доценткою, канд. мистецтвознавства
Валентиною Чечик.

Рецензенти:

докторка мистецтвознавства, доцентка,
завідувачка кафедри візуальних практик ХДАДМ
Т.В. Павлова
каанд. мистецтвознавства, доцентка,
декан театрального факультету ХНУМ
Я.В. Партола

Затверджено та рекомендовано до розгляду на Методичній раді ХДАДМ
На засіданні кафедри теорії і історії мистецтв
Протокол засідання № 16 від 06 травня 2023 р.
Зав. кафедрою ТІМ
Чечик В.В. _____ (підпис)

Узгоджено:
Декан факультету ОМ _____ В.Я. Шевченко
Завідувачка НМВ _____ Г.О. Жернокльова

Затверджено
Методичною радою ХДАДМ
Протокол № 23-10 від 06 вересня 2023 року
Голова Методичної ради
_____ М.І. Токар

@ Чечик В.В.

@ кафедра теорії і історії мистецтв

АНОТАЦІЯ

Практика студентів є однією із основних форм навчального процесу і завершальним етапом освітньо-професійної підготовки, спрямованим на формування і виховання висококваліфікованих фахівців, має на меті набуття здобувачами професійних навичок та вмінь здійснення самостійної професійної роботи.

Програму переддипломної практики складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Навчальним планом підготовки магістрів «Практика переддипломна» передбачена у 2 семестрі. Обсяг практики 90 годин (3 кредити), з них 54 години – практичні аудиторні заняття, 36 – самостійна робота здобувача, 2 год – диф. залік.

ABSTRACT

Students' practice is one of the main forms of the educational process and the final stage of educational and professional training, aimed at the formation and education of highly qualified specialists, aimed at acquiring professional skills and the ability to perform independent professional work.

The program of pre-diploma practice was compiled in accordance with the educational and professional program «Art History» of the second (master's) level of higher education, specialty 023 «Fine art, decorative art, restoration».

«Pre-diploma practice» is provided for in the 2nd semester of the master's training curriculum. The amount of practice is 90 hours (3 credits), of which 54 hours are practical classroom classes, 36 are independent work of the applicant, 2 hours are diff. test.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань:02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
	Спеціальність - 023 ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	
Модулів – 2	Спеціалізація «Мистецтвознавство» (теорія і історія мистецтв).	Рік підготовки: 1
Змістових модулів – 2		Семестр: 2
Загальна кількість годин – 90 <u>Тижневих годин аудиторних</u> – 18 самостійної роботи студента – 36	Другий рівень вищої освіти	Аудиторні години: 54 год
		Три тижні
		Самостійна робота: 36 год.
		Види контролю: <u>Диф. залік: 2 год</u>

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета практики – опанування здобувачами базових засад роботи над науковими публікаціями, вимог до їхнього змісту і оформлення згідно вимог МОН України, сучасного інструментарію популяризації результатів наукових досліджень та розвитку навичок підготовки тез доповіді.

Завданням переддипломної практики – є поглиблення й закріплення здобувачем навичок ведення самостійної професійної, в тому числі науково-практичної роботи, необхідної для експертної діяльності за фахом (кураторство, галерейництво, музейна робота, аукціонізм тощо), розширення світогляду здобувача у дослідженні обраної проблематики та вміння пов'язувати її з теоретичними і практичними напрямками дослідження, вміння визначати структуру, логіку та зміст майбутньої магістерської роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач другого (магістерського) рівня освіти повинен:

знати: • види й форми науково-дослідницької роботи; • структуру та правила оформлення наукових публікацій; • основні поняття про рецензування, цитування та плагіат;

уміти: • складати тези наукової роботи; • давати критичні зауваження щодо змісту та оформлення наукової публікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач після засвоєння ОК «Переддипломна практика» повинні продемонструвати сформованість визначених компетенцій та результатів навчання, передбачених даною освітньо-професійною програмою, а саме:

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК7);
- вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми (ЗК2)
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК1);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК4).

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції :

• Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості (5).

• Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і

декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності (6).

- Здатність до організації та проведення науково-дослідної роботи у різних аспектах (історичний, теоретичний, практичний) (8).

- Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва (1).

- Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень (7).

- Здатність володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва (9).

На підставі набутих компетентностей здобувач має демонструвати наступні *програми навчальні результати*:

ПР01. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПРН5. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.

ПРН 6. Володіти методикою проведення наукових досліджень.

ПРН7. Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження.

ПРН8. Володіти сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження та дотримуватися принципів наукової етики і академічної доброчесності

ПРН9. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПНР12. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

Дисципліна «Практика переддипломна» належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувача за ОПП «Мистецтвознавство» і забезпечується навчальними дисциплінами: «Основи науково-дослідницької діяльності», «Сучасне мистецтвознавство: теорії і концепції», «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи», «Спецкурс з історіографії українського мистецтвознавства», «Стилі в зарубіжному і вітчизняному мистецтві».

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Перед початком переддипломної практики її керівником від кафедри ТІМ проводиться установча конференція, на якій здобувачам повідомляється її мета, завдання та основний зміст. Програмою переддипломної практики передбачаються такі основні (тижневі) етапи її проходження:

тиждень	Етап роботи	Аудиторні (практичні)	Самостійна робота
1-й тиждень	Вступ до переддипломної практики. Теоретичні заняття. Пошук цільової фахової аудиторії (наукової конференції) для апробації матеріалів магістерського дослідження. Визначення теми наукових тез, їх формат (постановка проблеми; результати дослідження; нова методика). Збір матеріалу.	18 год	12 год
2-й тиждень	Робота з текстом наукових тез відповідно до вимог МОН України (обсяг – 1-2 сторінок). І доповіді (4-6 сторінок). Складання чернетки текстів.	18 год	12 год
3-й тиждень	Редагування тексту і завершення роботи над текстом. Підготовка презентації та виступу (5 хвилин).	18 год	12 год
Диф. залік	Захист переддипломної практики	2 год	-

Вимоги до баз(и) переддипломної практики

Основною базою для проходження переддипломної практики здобувачів є випускна кафедра теорії і історії мистецтв, навчально-методичні кабінети ХДАДМ, бібліотека Академії та м. Харкова.

Керівник практики від кафедри ТІМ здійснює загальний контроль за дотриманням кожним здобувачем трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням завдань переддипломної практики, надає здобувачеві необхідну науково-методичну допомогу в підготовці до виконання основного завдання (складання наукових тез), а також додаткових індивідуальних завдань (щодо роботи над дипломним дослідженням). Керівник практики несе повну відповідальність за організацію, якість і результати роботи здобувачів під час проходження переддипломної практики.

Для цього на кафедрі ТІМ як основної бази переддипломної практики повинні: створити необхідні умови для виконання здобувачами програм практики; не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутньої професії; забезпечити здобувачам умови безпечної творчої роботи; надати можливість користуватися кабінетами, бібліотеками, документацією, необхідною для виконання програми переддипломної практики.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Вимоги до роботи здобувача-практика

Робота кожного здобувача-практиканта ведеться згідно індивідуального плану, який заповнюється в Щоденнику та затверджується керівником практики у перші дні її проходження. Керівником практики разом з практикантом і науковим керівником дипломної роботи обговорюється та затверджується тема наукової публікації (тез), яка має відповідати колу наукових інтересів та мистецтвознавчих зацікавлень практиканта.

Коректне й аргументоване викладення власної думки в умовах спонтанного спілкування за результатами самостійної науково-дослідної діяльності: захист спостережень, обґрунтування власних висновків. Сприйняття конструктивних зауважень, критики з боку керівника. Коригування недоліків, виправлення помилок, удосконалення змісту кваліфікаційної роботи.

№ з/п	Назва теми	Тижні
1	Затвердження теми наукової публікації (тези). Визначення об'єкту, предмету та мети дослідження. Ознайомлення з правилами заповнення «Щоденника практики».	1 тиждень
2	Пошук літературних джерел за темою наукової роботи в інформаційно-пошукових системах бібліотек. Складання переліку літератури за обраною темою. Аналіз джерел.	1 тиждень
3	Вивчення спеціальної наукової та методичної літератури, періодичних видань щодо питання наукових досліджень	1 тиждень
4	Обробка та детальний аналіз зібраної інформації для написання основної частини наукової публікації (тез). Робота над текстом основної частини (об'єм – 1-3 сторінки)	2 тиждень
5	Узагальнення результатів теоретичного дослідження. Написання висновків. Редагування тексту.	3 тиждень
6	Редагування тексту і завершення роботи над текстом. Підготовка презентації та виступу (5 хвилин).	3 тиждень
7	ЗАХИСТ ПРАКТИКИ (складання заліку)	За розкладом

Індивідуальні завдання (додаткові питання)

1. Самостійний аналіз сучасних підходів до розв'язання складних питань, пов'язаних із новітньою інтерпретацією певних наукових проблем, що є об'єктом кваліфікаційного дослідження.
2. Висвітлення результатів власного наукового дослідження, основних положень досліджуваної проблеми в контексті сучасного стану розвитку мистецтвознавчої науки.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль за проведенням переддипломної практики (співбесіда, усне опитування) має на меті виявлення та усунення недоліків та надання практичної допомоги (індивідуальних консультацій) здобувачам з виконання завдань програми практики.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі звіту та диф.заліку. Після закінчення терміну практики здобувач звітує комісії, яку призначає завідувач кафедри, про виконання завдань практики та індивідуального завдання.

До захисту здобувач подає звіт з практики та щоденник, підписаний керівником з характеристикою-відзивом і оцінкою. За результатами звіту комісія диференційовано оцінює роботу здобувача. Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки здобувача

Результати проведення практики обговорюються на засіданні кафедри.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

Критерії оцінювання

Бали			Критерії оцінювання
	min	max	
А	90	100	Здобувач в повному обсязі виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Здобувач проявив себе ініціативним, відповідальним, мотивованим, з широким горизонтом фахових навичок, здатним до самоаналізу й самоорганізації. Отримав позитивний відгук від керівника практики. Наукові тези, відповідають вимогам МОНУ щодо наукових публікацій; виклад результатів дослідження відзначений актуальністю проблематики, логікою, структурованістю, ємкістю формулювання, максимальною інформативністю. Наукова робота здобувача може бути рекомендованою до участі у фаховій конференції.
В	82	89	Здобувач в повному обсязі виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Наукові тези, відповідають вимогам МОНУ щодо наукових публікацій; втім, мають певні погрішності. Наукова робота здобувача може бути рекомендованою до участі у фаховій конференції після доопрацювання зауважень. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
С	75	81	Здобувач в цілому виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Наукова публікація в цілому відповідає вимогам МОНУ, втім, має декілька зауваження щодо викладу основних результатів дослідження. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
D	64	74	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал переддипломної практики. При підготовці наукових тез мав певні труднощі із викладом результатів дослідження, визначення його мети, завданням, послідовністю. Тема недостатньо розкрита, складається враження поверхневості. Допущені типові помилки, незначні граматичні й стилістичні погрішності. Наявні проблеми з оформленням Щоденника практики. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
Е	60	63	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал переддипломної практики, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий

			обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	60	Недопуск до проходження захисту (заліку)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.О. Борисейко. Київ : Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.
2. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібн. Харків : Вид-во ХДУХТ, 2014.
3. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження: підручник. Київ- Ніжин : ТОВ Видво «Аспект-Поліграф», 2006.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. 2-е вид., змін. та доп. Вінниця: ВНТУ, 2015.
5. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень: підручник / М.І. Пилипчук, А.С. Григор'єв, В.В. Шостак. Київ : Знання, 2007.
6. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. Київ : Дивосвіт, 2006.
7. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003.
8. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник /І.С. П'ятницька-Позднякова. Київ : Центр навчальної літератури, 2003.
9. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007
10. Семеног О. М. Культура наукової української мови. Наукова стаття як самостійний науковий твір. Київ, 2010.
11. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008.
12. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: [Підручник] / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. К. : Знання-прес, 2002.

Допоміжна література

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р.
<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>

Academic Plagiarism. [Електрон. ресурс]. Режим доступу:
<https://academicplagiarism.com/>